

ENCYKLOPEDIA Powszechna.

LISTA WSPÓŁPRACOWNIKÓW

którzy dotychczas przyjęli udział w tém dziele.

<i>Adamowicz Adam Dr.</i>	<i>Konopacki Szymon.</i>	<i>Prokopowicz Wincenty.</i>
<i>Alexandrowicz Jerzy.</i>	<i>Korzeniowski Józef.</i>	<i>Przyalgowski W, Ksiądz.</i>
<i>Anczyz Władysław Ludwik.</i>	<i>Kowalewski Józef.</i>	<i>Przystański Alexander.</i>
<i>Baliński Michut.</i>	<i>Krajewski Rafał.</i>	<i>Przystański Stanisław.</i>
<i>Baranowski Jan.</i>	<i>Kraszewski Józef Ignacy.</i>	<i>Puchewicz Alfons.</i>
<i>Barącz Sadok, Ksiądz.</i>	<i>Kraszewski Kujetan.</i>	<i>Rakowski Xawery Dr.</i>
<i>Bartoszewicz Adam.</i>	<i>Kremer Józef.</i>	<i>Rogalewicz Antoni.</i>
<i>Bartoszewicz Juljan.</i>	<i>Kuczyński Stefan Dr.</i>	<i>Rogalski Leon.</i>
<i>Bentkowski Władysław.</i>	<i>Kulesza Jan Dr.</i>	<i>Roginiński Kazimierz.</i>
<i>Berdau Felix</i>	<i>Langowski Marcelli Dr.</i>	<i>Rosen Matyas.</i>
<i>Berkiewicz Leopold.</i>	<i>Lelewel Joachim.</i>	<i>Rzewuski Paweł, Ksiądz.</i>
<i>Beyer Karol.</i>	<i>Lesser Alexander.</i>	<i>Sawinicz Jan.</i>
<i>Biernacki Cezary.</i>	<i>Lewestam Fr. Henryk.</i>	<i>Serwotowski Walerjan, Ksiądz.</i>
<i>Blizinski Józef.</i>	<i>Lilpop Karol.</i>	<i>Skimborowicz Hipolit.</i>
<i>Bleszczyński Juljan.</i>	<i>Lipnicki A., Ksiądz.</i>	<i>Skłodowski Władysław.</i>
<i>Bujnicki Kazimierz.</i>	<i>Łubęcki Hieronim.</i>	<i>Skobel Fryderyk Dr.</i>
<i>Chodyński Adam.</i>	<i>Łepkowski Józef.</i>	<i>Skupniewski Juljan.</i>
<i>Chodźko Ignacy.</i>	<i>Maciejowski Franciszek.</i>	<i>Stawianowski Jan Chryzostom.</i>
<i>Cichocki Teofil.</i>	<i>Majer Józef Dr.</i>	<i>Sobieszczański Fran. Maksymil.</i>
<i>Cohn A F.</i>	<i>Malinowski Fran. Xaw., Ksiądz.</i>	<i>Sokolowski Leon Dr.</i>
<i>Cybulski Wojciech Dr. filoz.</i>	<i>Marcinkowski Antoni.</i>	<i>Strauch F.</i>
<i>David Wincenty.</i>	<i>Mączyński Józef.</i>	<i>Stypułkowski T.</i>
<i>Dembowski Teodor.</i>	<i>Miecznikowski Alexander.</i>	<i>Suchecki Henryk.</i>
<i>Dutkiewicz Walenty.</i>	<i>Mieczynski Adam.</i>	<i>Syrski Szymon.</i>
<i>Estreicher.</i>	<i>Mikulski F.</i>	<i>Szaniewski Józef.</i>
<i>Felińska Ewa.</i>	<i>Morawski Szczepny.</i>	<i>Szokalski Wiktor Dr.</i>
<i>Fisz Zenon.</i>	<i>Morzycki Antoni.</i>	<i>Sztulc Wacław, Ksiądz.</i>
<i>Flatau Henryk.</i>	<i>Mossbuch August.</i>	<i>Szyc Joachim.</i>
<i>Funkenstein Antoni.</i>	<i>Nanke Nakęski Adolf.</i>	<i>Szymanowski Michał.</i>
<i>Gawarecki Zygmunt.</i>	<i>Neufeldt Danijel.</i>	<i>Szymański Xawery.</i>
<i>Głuszyński Adam Dr.</i>	<i>Neugebauer Ludwik Dr.</i>	<i>Szyszko Bohusz Michał.</i>
<i>Grajnert Józef.</i>	<i>Nowakowski Edward.</i>	<i>Tuczanowski Władysław.</i>
<i>Gregorowicz Jan Kanty.</i>	<i>Nowakowski Ferdynand.</i>	<i>Urbąński W. Dr.</i>
<i>Hubert Leopold</i>	<i>Otto Leopold, Pastor.</i>	<i>Watecki Antoni.</i>
<i>Jaholkowski Grzegorz.</i>	<i>Pankiewicz Jan.</i>	<i>Wężyk Franciszek.</i>
<i>Jarochoński Kazimierz.</i>	<i>Papłowski Jan.</i>	<i>Widman Karol</i>
<i>Jasiński Jan.</i>	<i>Paprocki Emeryk.</i>	<i>Wiszniewski Michał.</i>
<i>Jenike Ludwik.</i>	<i>Parkowski Piotr.</i>	<i>Wiszniewski Adam.</i>
<i>Jocher Adam.</i>	<i>Pęczarski Nikodem.</i>	<i>Wójcicki Kazim. Władysław.</i>
<i>Jurkiewicz Karol.</i>	<i>Pietrusiński Ludwik.</i>	<i>Wolski Ludwik.</i>
<i>Kaczkowski Karol Dr.</i>	<i>Pisulewski Szymon.</i>	<i>Wrotnowski Antoni.</i>
<i>Kaczkowski Zygmunt.</i>	<i>Piwoński Jan Felix.</i>	<i>Wrześniowski Wincenty.</i>
<i>Kaszewski Kazimierz.</i>	<i>Pohlens Edward.</i>	<i>Wyżynski Józef, Ksiądz.</i>
<i>Kirkor Adam.</i>	<i>Potujński Alexander.</i>	<i>Zieliński Gustaw.</i>
<i>Kolberg Oskar.</i>	<i>Pracki Józef.</i>	<i>Żochowski Felix.</i>
<i>Kondratowicz Ludwik.</i>	<i>Prądmowski Adam.</i>	

A 184
26

ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA.

TOM SZÓSTY

(Cul. — Den.)

Homo sum, humani nil a me alienum esse puto.

TERENCYJUSZ.

Człowiekiem jestem, a wszystko cokolwiek ludzkość
obchodzi, nie powinno mi być obojętném.

WARSZAWA.

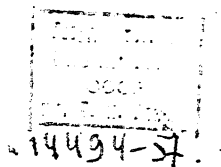
Nakład, druk i własność S. Orgelbranda Księgarza i Typografa.

1861.

Wolno drukować z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury,
po wydrukowaniu, prawem przepisanej liczby egzemplarzy.

w Warszawie dnia 4 (16) Kwietnia 1861 roku.

Cenzor, Radca Kollegijalny, **Stanisławski.**

C.

Cullen (Wilhelm), jeden z najslawniejszych lekarzy angielskich, urodził się z biednych rodziców 1712 r. w pewnej wiosce hrabstwa Lanarck w Szkocji. Odbywszy naukę przy krewnym swoim, chirurgu w Szkocji, przyjął służbę na statku kupieckim kompanii wschodnio-indyjskiej. W kilka lat później osiadłszy w stronach rodzinnych, ciesząc się położeniem graniczącym z niedostatkiem, lecz starając się nieustannie o rozszerzenie zakresu wiadomości, ściśłą zabrał znajomość z podobnym jemu usposobieniem i położeniem Hunter'em, wsławnym później anatomem. Dla podania sobie wzajemnie możności słuchania kursów medycyny w Edyμβurgu, postanowili, że każdy z nich naprzemian na koszt wspólny udawać się będzie do tego miasta, a drugi przez ten czas obsługiwać ma chorych swego przyjaciela. Hunter miał pierwszy udać się do Edyμβurga, lecz zamiast do tego miasta przybył do Londynu i znalazłszy przy profesorze anatomii miejsce pomocnika, nie wrócił w strony rodzinne. Lecz przyszedł czas i na Cullen'a; wsparty najprzód przez księcia Argyle a później przez księcia Hamilton'a, poświęcił się nauce w Edyμβurgu. Za wpływem ostatniego dobroczyńcy, którego wyleczył z niebezpiecznej choroby, Cullen w r. 1746 został professorem chemii w Glasgowie. Rozgłos jakiemu nabył zwłaszcza od r. 1751, w którym objął katedrę medycyny, podniósł sławę akademii glasgowskiej i sprawił, że Cullen w r. 1756 powołany został do Edyμβurga, gdzie w r. 1766 ofiarowano mu katedrę medycyny praktycznej, a następnie został lekarzem króla angielskiego w Szkocji. Umarł 1790 r. otoczony szacunkiem i przychylnością powszechną. Ogłoszone przez niego dzieło: *Treatise of the Materia medica*, 2 tomy, Londyn, 1789, spowodowało usunięcie na zawsze z farmakologii wielu błędów. Główne dzieła jego: *First lines of the practice of physics*, 4 tomy, Edyμβurg, 1789, ostatnie wydanie w Londynie 1816, zostało wyłomaczone na języki: francuzki, włoski, hiszpański, portugalski i niemiecki. Z pomiędzy innych pism jego wymienimy: *Synopsis nosologiae medicae*, 2 tomy, Edyμβurg, 1772 i *Physiology*, tamże, 1785. Po śmierci jego ogłoszono: *Nosology or systematic arrangement of diseases*, Londyn, 1800 i *The Edinburgh practice of physic surgery and midwifery*, 5 tomów, Londyn, 1805. Thomson w r. 1827 wydał zbiór wszystkich pism Cullen'a i opisał życie jego, pod tytułem: *Account of the life, lectures and writings of William Cullen*, Edyμβurg, 1832 roku.

Cullerier (Michał), urodzony w r. 1758 w Angers, razem z Swediaur'em rozpoczyna szereg lekarzy, którzy wybawili od szarlatanizmu i przesądów le-